

2011 m. birželio 9 d., ketvirtadienis

Sudanas ir Pietų Sudanas

P7_TA(2011)0267

2011 m. birželio 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Sudano ir Pietų Sudano. Padėtis po 2011 m. referendumo

(2012/C 380 E/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Sudano,
- atsižvelgdamas į 2005 m. sausio 9 d. pasirašytą Visuotinį taikos susitarimą (VTS),
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1978 (2011),
- atsižvelgdamas į Afrikos Sąjungos 2011 m. sausio 31 d. deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2011 m. sausio 31 d. išvadas dėl Sudano ir į 2011 m. gegužės 23 d. Tarybos sprendimą 2111/315/ES ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos pirmininko 2011 m. birželio 3 d. pareiškimą,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos-Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton 2011 m. vasario 7 d. pareiškimą Europos Sąjungos vardu dėl galutinių referendumo dėl Pietų Sudano apsisprendimo rezultatų ir į baronienės Ashton 2011 m. gegužės 24 d. pareiškimą dėl padėties Sudane,
- atsižvelgdamas į konsultacijų dėl Darfūro taikos proceso, kurios 2011 m. gegužės 27–31 d. vyko Dohoje (Kataras) ir kurioms pritarė Jungtinės tautos, išvadas,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos referendumo stebėjimo misijos galutinį pareiškimą, pateiktą 2011 m. birželio 2 d.,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi 2011 m. sausio 9–15 d. vyko Pietų Sudano referendumas, kuriame didžioji dauguma balsavo už tai, kad būtų įkurta nepriklausoma Pietų Sudano valstybė,
- B. kadangi tikimasi, kad Pietų Sudanas oficialiai paskelbs savo nepriklausomybę 2011 m. liepos 9 d., o ši data sutampa su paskutine Visuotinio taikos susitarimo (VTS) galiojimo diena,
- C. kadangi, nepaisant to, kad Pietų Sudanas turi gamtinių išteklių, kaip antai nafta, varis ir geležis, taip pat miškai ir derlinga žemė, didžioji dauguma gyventojų gyvena skurde, šalies kūdikių mirtingumo rodiklis vienas iš didžiausių ir išsilavinimo rodikliai mažiausi pasaulyje, ir kadangi dėl šios padėties bus sunku spręsti socialinės ir ekonominės, humanitarinės ir saugumo sričių uždavinius,
- D. kadangi kai kurie VTS aspektai nebuvo laiku įgyvendinti ar išvis dar nebuvo įgyvendinti ir reikia dėti daug pastangų siekiant susitarti dėl po referendumo vykiančių derybų tokiais klausimais, kaip antai iš naftos gaunamų pajamų pasidalijimas, sienos demarkacija, pilietybė ir skolų bei turto paskirstymas,

⁽¹⁾ OL L 142, 2011 5 28, p. 61.

2011 m. birželio 9 d., ketvirtadienis

- E. kadangi neįvyko referendumas, kuriuo turėjo būti nuspręsta, ar Abjėjaus regionas priklausys Šiaurės Sudanui ar Pietų Sudanui ir kuris turėjo vykti tuo pačiu metu kaip referendumas dėl Pietų Sudano, ir todėl regione labai pagausėjo smurto protrūkių,
- F. kadangi iki šiol nenuspręsta dėl ginčytinų regionų statuso ir kadangi padėtis Abjėjaus regione blogėja, šimtai žmonių žuvo ir tūkstančiai masiškai išsikėlė iš regiono, žmonėms neužtikrinamas aprūpinimas maistu, apsauga nuo ligų ir jie neturi prieigos prie tokių pagrindinių paslaugų, kaip sveikatos priežiūra ir geriamojo vandens tiekimas,
- G. kadangi padėtis Darfūre iki šiol kelia susirūpinimą ir JT misija Darfūre neseniai pranešė apie vyriausybės vykdomus sprogdinimus ir apie tai, kad keli humanitarinės pagalbos darbuotojai šiame regione paimti įkaitais; kadangi misija nuolat kenčia nuo užpuodinėjimų, pagrobimų ir apskritai grasinama jos saugumui,
1. džiaugiasi taikiu ir patikimu Sudano ir Pietų Sudano elgesiu vykstant 2011 m. Pietų Sudano referendumui ir visų Visuotinio taikos susitarimo šalių pastangomis ir jų prisiimtų pagal susitarimą išipareigojimų laikymusi; mano, kad tai itin svarbus žingsnis siekiant įgyvendinti VTS ir teigiamas ženklas siekiant abiejų šalių taikos sambūvio;
 2. pakartoja, kad visiškai pripažįsta referendumo, kaip demokratinės Pietų Sudano gyventojų valios išraiškos, rezultatus; ragina Šiaurės ir Pietų Sudaną aktyviai skatinti abiejose šalyse demokratinę valdymą ir ilgalaikę taikos, saugumo ir gerovės kūrimą gerbiant žmogaus, socialines ir ekonomines teises;
 3. ragina Pietų Sudano valdžios institucijas skatinti, kad Pietų Sudanas vystytųsi kaip moderni, pluralistinė, demokratinė valstybė, grindžiama teisinės valstybės principu, kurioje būtų gerbiamos žmogaus teisės, ypač moterų ir vaikų, būtų teikiama viršenybė piliečių teisei išrinkti savo vyriausybę surengus nuolatinius ir laisvus rinkimus, o Konstitucijoje ir teisėje būtų įtvirtinta judėjimo laisvės, asociacijų laisvės ir laisvės reikšti politines pažiūras apsauga;
 4. griežtai smerkia 2011 m. gegužės 10 d. Abjėjaus regione įvykdytą tyčinį išpuolį prieš JT misiją Sudane (angl. UNMIS) ir smerkia tai, kad Šiaurės ir Pietų Sudanas militarizavo minėtą regioną; ragina abi VTS šalis toliau užtikrinti visų Sudano žmonių apsaugą ir saugumą, ypač Abjėjaus regione, nekeičiant šio regiono demografinės sudėties; ragina Sudano ir Pietų Sudano ginkluotąsias pajėgas pasitraukti iš Abjėjaus regiono ir ragina abi šalis būti santūrioms ir nedelsiant pradėti konstruktyvų dialogą siekiant taikiai išspręsti Abjėjaus regiono statuso klausimą laikantis VTS nuostatų;
 5. pabrėžia, kad remia Afrikos Sąjungos (AS) aukšto lygio įgyvendinimo komisijos Sudane, kuriai vadovauja Thabo Mbeki, pastangas sudaryti palankesnes sąlygas VTS šalių deryboms ir JT Generalinio Sekretoriaus specialiojo įgaliojimo Sudane Hailes Menkerioso pastangas tarpininkauti abiem šalims Abjėjaus regione; dar kartą pabrėžia, kad ES privalo būti pasirengusi toliau teikti bet kokią reikalingą pagalbą;
 6. ragina visas VTS šalis dalyvauti nuolatiname ir konstruktyviame dialoge siekiant išspęsti po referendumo iškilusius klausimus, įskaitant bendrų sienų, pilietybės suteikimo piliečiams iš šiaurės ir pietų regionų, iš naftos gaunamų pajamų pasidalijimo, vamzdyno naudojimo, taip pat konsultacijų su gyventojais pietų Kordofano ir Mėlynojo Nilo regionuose rengimo klausimus;
 7. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti veiksmingą ir saugų į Pietų Sudaną grįžtančių asmenų valdymą tranzito, techninių pajėgumų (trūksta miestų planavimo ir priežiūros specialistų), infrastruktūros, žemės paskyrimo ir prieigos prie pagrindinių paslaugų požiūriu;

2011 m. birželio 9 d., ketvirtadienis

8. pritaria Tarybos 2011 m. gegužės 17 d. pareiškimui, kad Pietų Sudanui reikėtų skirti papildomai 200 mln. eurų (150 mln. eurų skirta praėjusiais metais) siekiant padėti labiausiai pažeidžiamiems Sudano gyventojams; pažymi, kad ES pasirengusi naudoti vystymosi pagalbą, kad padėtų abiem pusėms; pabrėžia, kad šios papildomos lėšos turėtų būti naudojamos pagrindinėms paslaugoms, būtent švietimo, sveikatos apsaugos, žemės ūkio, aprūpinimo maistu ir institucinių pajėgumų kūrimo paslaugoms, remti; ragina, kad Pietų Sudanas kuo skubiau prisijungtų prie Kotonu susitarimo, ir ragina ES imtis visų būtinų veiksmų siekiant užtikrinti, kad kuo greičiau būtų galima naudotis Europos plėtros fondo (EPF) lėšomis;

9. pabrėžia, kad vėliau 2011 m. metais vyksiančioje paramos Pietų Sudanui teikėjų konferencijoje ES privalo atlikti pagrindinį vaidmenį ir aktyviai skatinti kitus paramos teikėjus imti iš jos pavyzdį; ragina tarptautinius kreditorius sumažinti Sudano ir Pietų Sudano tarptautinę skolą;

10. ragina Pietų Sudano vyriausybę paisyti gyventojų interesų ir patvirtinti užsienio investicijų politiką, kurią įgyvendinant užsienio investicijos į gamtos išteklius būtų naudingos šalies ekonomikos vystymuisi siekiant kovoti su skurdu; pabrėžia, kad ES privalo dėti visas galimas pastangas siekdama užtikrinti, kad visi regione veikiantys tarptautiniai subjektai ir užsienio įmonės būtų tinkamai reguliuojamos ir skaidriai praneštų apie savo veiklą ir pajamas;

11. pritaria JT Saugumo Tarybos sprendimui pratęsti JT misijos Sudane įgaliojimus ir į Sudaną nusiųsti papildomų taikos palaikymo pajėgų; mano, kad siekiant taikos dviejų gyvybingų valstybių vystymosi svarbu, kad šalyje nuolat būtų JT pajėgos; ragina Sudaną ir Pietų Sudaną priimti JT pajėgas ir užtikrinti jų saugumą,

12. pabrėžia, jog svarbu, kad ES po 2011 m. liepos 9 d. toliau teiktų humanitarinę pagalbą Sudanui ir Pietų Sudanui; skatina regione didelio masto humanitarinę veiklą ir jos pajėgumus, numatant atitinkamų išteklių humanitarinės pagalbos organizacijų saugumui užtikrinti;

13. palankiai vertina konsultacijų dėl Darfuro taikos proceso, kurias rėmė Jungtinės Tautos, išvadas; ragina visas šalis tvirtai laikytis jau pasirašytų paliaubų ir karo veiksmų nutraukimo susitarimų; pažymi, kad svarbu užtikrinti visišką skaidrumą vykstant deryboms dėl Darfuro ir Abjėjaus, taip pat vykstant bendram šiaurės ir pietų regionų dialogui; ragina diskusijose dalyvauti visas šalis, taip pat pilietinę visuomenę ir vietinio, regioninio, nacionalinio ir tarptautinio lygmens politinius lyderius;

14. ragina Pietų Sudano vyriausybę, atlikus konstitucinę peržiūrą, patvirtinti skaidrų, patikimą ir integruotą požiūrį į valdymą; pabrėžia, jog svarbu, kad visos politinės partijos veiktų išvien siekdamos visapusiškai atstovauti visiems šalies žmonėms ir padėti sukurti tvirtas demokratines politines institucijas;

15. atsižvelgdamas į tai, kad artėja 2011 m. liepos 9-oji, Nepriklausomybės diena, ragina abi šalis pateikti konkrečius planus, kaip jos ketina sudaryti ir (arba) reformuoti savo institucijas, kad abi valstybės nuo tos dienos galėtų veikti savarankiškai; ragina ES delegacijas Sudane ir Pietų Sudane imtis iniciatyvos ir platinti bei įgyvendinti rekomendacijas, kurias pateikė pastarosios rinkimų ir referendumo stebėjimo misijos;

16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, JT Saugumo Tarybai ir Generaliniam Sekretoriui, ES specialiajam įgaliotiniui Pietų Sudane, Sudano vyriausybei, Pietų Sudano vyriausybei, Afrikos Sąjungos institucijoms, Afrikos Sąjungos aukšto lygio komisijos Sudane pirmininkui, AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai ir ES valstybių narių vyriausybėms.